

popisani se dopisi ne tiškaju, osim se pisma tišaju po 50 svaki redak. Oglasi od 8 re- stoje 60 nč, za svaki redak 5 nč ili u službi opetovanja godbe sa upravom. Novci se poštarskom naputnicom (as- po postale) na administraciju te Sloge*. Ime, prezime i na- potu valja točno označiti.

oni list nedodaje na vrije- to javi upravnicu u or- prijmu, na kojo se ne pišu- arine, ako se izvara napiše: „Koklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

*Slogom ravnata male stvari, a za loga prolekvarij. Nar. Pos.

Iskazi svakog četvrtka na cr- arku.
Dopisi se nevraćaju sko se u netiskuju.
Nebilježorani listovi se neprimaju
Preplata s poštarskom stoj- ſor, za seljake 3 for, na godiš- Razmjerne for. 1/2 za polgo- dina. Izvan carstine više poštarske.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Carintia br. 25.

K odkriću Kačićeva spomenika.

Z A O S T R O G .

Još malo dana pak evo nam rjeđke svetosti, narodnog slavlja, proslave, neumilog, pjesnika fra Andrije Kačića-Miošića. Na taj dan odjednu će se Hrvatska u svečanoj ruhu, a Hrvati, gdje god bio, zakucati će veselije srce.

Tom prigodom evo i nas, da koju rečemo o predstojećem narodnom slavlju — u svečanijem ruhu, vedrijim licem i radostnjim srcem.

Predaja Kačićeva spomenika Makarskoj občini.)

U Primorju, ovoj staroj kneževini hrvatskih Kačića, gdje se je rodio i gdje je slavno uslalo, neumilog Milovan fra Andrija Kačić-Miošić, zatela se sveta misao, da se podigne spomenik njemu na slavnu uspomenu, hrvatskomu narodu na ozbiljnu opomenu. Radoljubna misao oglašila se u Primorju i sastavila odbor, a glas joj je razlikeo s kraja na kraj Hrvatske domovine. Radostno patreslo srcem i pučanin i vlastelin i težak u učenjaku; jer Milovan je na svakom kraju domaći, mili pjesnik: njegova pjesmarica prvi ugodni i razgovor stemu narodu. Ona mu romonitom pjesmom priopćeva stara junaka za vjeru i domovinu, staru slaru slovenskih plemena; ona ga krije u hrvatskoj svetišti oblikovanju svakojakim mukam i napastim; ona mu proriča narodno uskrsenje hrvatskoga roda u slovenskoj slozi.

Primorskemu odboru hrvatski se je narod odzvao. Do 5000 milodarika podarilo je svoj prinosak za spomenik i sabralo se je svega 13.025 forinti 37 nrf. narodnoga dara.

Sreća božja dade, u dobiti čas radio se Hrvat, umjetnik velikog glosa u prostranom svetu, dostojan da smisi i udesi spomenik, hrvatskemu pjesniku. Ivan Rendić iz susjednog otoka Brata, izradi spomenik, da bi ga diže bila u prvom gradu najvećega naroda. Od koljen do koljena žive će reči kazivati s cega. Rondicera zamislio neviđi se do kraja ispunjenat: žive će reči tumaćiti onu prazninu na pročelju spomenika.

Makarska je čelo ovoj hrvatskoj krajini, ovoču kačiću Primorju, otčinji hrvatskih Kačića. U Makarskoj dostojno je mjesto spomeniku hrvatskog Milovana. Ondje neka spomenik fra Andriji Miošiću progovori narodu svetinju, da je čuva na vječivotu uspomenu i opomenu našim potomkama na ovoj hrvatskoj zemlji. A mili Bog bio nam svima na pomoći!

* Na umjetnički izrađenih koricah grbovi su trojednice, Zagreba, Makarske i Kačića sa spomenikom. Unutri u krasnom vezu na 2 lista pergamenice gornje pismo.

Nadpis na pročelju Kačićeva spomenika u Makarskoj.

Otac Andriji Kačić-Miošić

Hrvatu Sredosku Franjevackog reda
Korabljicom Pukom Pončanika
Ugodna razgovora Narodnom Piskiku

Milovanu

Haran Narod

P. P.

1889.

Na levoj strani:

Brišak Mu Kalivka

1698.

Na desnoj strani:

Zaostrog grob

1760.

Na protivnoj strani pročelja:

Dalmacija, Zavičaj,

Slovinstvo Srđca Domovina

U Zaostrogu ulazeći u crkvu samostansku, na desnoj je poprsja Kačićeve s istim nadpisom, kao na pročelju spomenika u Makarskoj.

Nadgrobna mramor-plača u crnom okviru odmah na ulazku u crkvu sa nadpisom:

Pokoj Tebi, Starče Milovan!

Koji Rodu Pismarica dade,

S Korabljicom Da Mu Vida Jade,

Dok Mu Zora Bolje dana Svane

Hladan Ploča Sto Ti Kosti Skriva

Haran Narod Poboljno Celiva.

†

1760.

Nadpis na pačkoj uloci u Bristu:

Pisniku Narodnom
Učitelju Pučkom
Fra Andriji Kačić-Miošiću

Na Uspomenu

Mareduši Sabor

Pučku Učiljmu

Sagradis

1878.

U Zaostrogu pred crkvom na lijevo iz kamena brakčić udjeliš je lije nov grob pjesnika O. Ivana Despota s nadpisom:

Ovdje Počiva Tito
Mladoljnik Pismnika Fra Ivana Despota,
koje
Nakon Četiri Godine
Po Smrti U Splitu I Sprowadu U Zaostrogu
Prijatelji U Novi Grob Sahranile
1890

Ulazeći u istu crkvu, na lijevo na-
lazi se poprsje Despota sa nadpisom:

Milov Uspomeni
Fra Ivana Despota
Hrvatskoga Pismnika Kačićevnika
Zamislivina Starca Milovana

Pripravljeno smrti Otca
U XXXV Godini Života

Dac XIX Veljeće MDCCCLXXXVI
Prijatelji Rodejubi

P. P.

U osućaju biokovske grede, koja, ujak divske pokostine nadvija more i Primorje, mimo drugu braču samu. Viter samonik i osebojno uzeo se. Zbilja, lepo od Dubaca na istok do Drinika omiče se brdo za brdom i tu se povorka k podnizu manjela i u srp do dva kilometra siva i opet suće u sunce dok korakom nesvili u neretvansku dolinu.

Taj srp odmara naučenom ubatu uvalu, što se od obale Planine izvlačila, ko sumorna vila i desnim ramenom oslanja se na Šapačnik i Prosik, tjemeno na Dubrave, a lievom ovija Viter i pušta mu smrjalji rukave do peta. Uprav na učelju srpa iznio do 816 metara okomiti i kameniti Viter.

Odati naziv „Zaostrog“ solu, koje uz 120 dima brani 686 gela. Pri mori pak, ubavoj oazi, te krasne odolice nazivlje se „Podzaostrog“, gdje je samostan pučkih Franovaca, kod stogodišnjih hrasta, kostela divno se kaže i sa narancem, limunom, lemandom i drugim pitominam resi.

Seoske kuće osuve po skutim Drinu, Šapačniku i Pro- sika i u 4 ljeđušna konišluka se sabrale. Iz žive pole u hladovini tu- galjivih vrba teče obilan, bladan i zdrav vrutak „Vrba“ i napaja u okolini voda zelene vrtle. Posred sela nova crkva kao kitan lilijan. Do nje župski stan sa nadpisom „Selo Svor Župniku 1887.“, a na puškomet od crkve tik vode, nota krasna pučka učiona sa nadpisom „Ljubav i Prigor Seoskomu Napredku 1887.“ Gdje je novo liepo uređeno grad 1886. groblje, oko stare crkve, zidane za Tur- cima, u okoli su razvaline starog rimskog zaselka, po kom je i Ma- son i Buljšić uspomene sabirao.

Puk je čista hrvatske korenike, čudi u veselu; da se obdan i obnoć, po ljeđu i riznici pjesma razlike u veseli siti i gladini, radostna i tužna. Krič je težak, a svjedoče da vi vinogradni većinom u prisou, jadiki i kruši zasadjeni, a pčelici i obija od nemila do nedraga za radom i pro- metom. Osobito u trgovini marve. Masline i loza kad ponese i kad je gradi neobiće, što na žalost često se zgajdi, daje svaku izruku, a od nadaljno godina i cvjet pelimor nosi liep ručak.

Franjeveci čestiti pučki sinovi, kad a narodom od nekrta pobjegoš „Podzaostrog“ mal a mal na darovatini vojnovođe Žarka i razvalinam starih Augustiničana u početku XV. vicka, posagradiše prostran samostan u veliku crkvu, na kojoj je spomenec bosančicom usjećena. Do nade ne vele godina svj. gornji primoci u ovoj crkvi su se ukopavali. Da je prava matica svim selim svjedoci su navala naroda po svim Gospinim blagđanima i na božji dan skupan u divan obhod sa pukom, župnicim i barjacim svih čestih sela. Godine 1883. je iznutra pravo priobraćena i sva oljećena liepmi umjetnini mramorjem, a pod joj je mletackim terasom okrućen, ima i po koju riedkost, kano planetu od plista Stipana zadnjeg kralja Bosanske u divan srebrnen kadijonik u bizantinskom slogu, a za najveću znamenost nosi, što čuva grob Starca Mi- lovana i drugi nazad 4 godine zapremljen kostima mlada pjesnika-knji- ževnika fra Ivana Despota, nad kojim evo Bogu hvala, i poprsja se razgledaju.

Zaostrog je zamamljiv, raznolik i pun čara pjesničkoga. U divan pogled na more i otroke blaže te sa svojim pitominam, a uznosi sa svojom razlikom prirode u jedinstvu; te vidi Viter njegova osobina, na kom su ostaci starog grada, po predaji Jugovića dvori, napolju te tajin- stvenom stravom i uznosi na misli divotne i junacke.

B R I S T .

Na strmoj urvini, koju od bare nadhitaču kičeraste „Crljene Stine“, od podne sinje more, od istoka svija rt „Jelov Rat“, a od zapada kružni pitomo Ravanje, u divotnu osućuju slegao se 81 dim sa 450 žilavih i okatih primoraca. To van je glasiti selo Brist, koje se ponosi, da dade rodu velog i slavnog pučko-epičkog pjesnika O. Andrije Kačića-Miošića. Resi ga krasna crkva, na sredicu sela, sva kô iz sira izdeljana sa dvije piramide i ljeputim zvonikom. Do nje je liepa pučka učiona sagradjena po maljiskom odbroru na uspomenu milog Starca. Na domak liep župnikov nov dvor. Na istok diže se palata pok. biskupa Pavla Klementa Kačić-Miošića, a do iste dvori rodbine Mi- lovana e. Selo je napušeno u vrijeme bižnjije pred zulomom osman- skim i današnje porodice predvodjene od svojih ujaka Franjevaca utvr- diše se ispod pola na osmaki „Crljenik Stina“. Nego kad „Allah“ smaksa i gusari se amakde, mal a mal svj. današnji stanovnici baš su moru kuće pogradiše. Zbilja, do cigla more pljuška netom skoči na valove.

Milovan se rodi u „Starim Kućam“, gdje se danas po xi- dinam brije penje, a vas njegov rod uz ostale stanovnike okupi se na ubavu žaln, tako da danas selo izgleda kô malo varošica. Još se samo kod „Stare Crkve“ ukop čuva, a stari dimi avi sa pali. Brist je u topnagu vrak samo kilometar i strimenit do brda malo više, ali je svaka stena od radine ruke privrata i harsno plodi darom božnjem. Puk je ponosit, bistrouman, radišan, pobožan i uzda se u se i svoje ključe.

Izbornici političkog kotara Voloskog!

U teknu malo više od jedne godine pozvani ste eto opet, da vršite najsvetije državljanovo pravo, da birate svoje zastupnike na zemaljski sabor u Poreču. Mjeseca junija lanske godine izabrali ste za cieli Vaš kotar trojčen domaćih sinova, Vaših sugradjana il suobčinara. Mjeseca novembra iste godine protjerala je talijanska većina porečkoga sabora dvojicu Vaših odabranika, a treći se je sam odrekao zastupstva nehotiče pri-miti milosti od rečene većine i znajuć, da tako brani najbolje čast Vašu i svoju.

Na Vaših, pravilno i zakonito izabranih zastupnicih, počinila je talijanska većina takovo nasilje i takovu grđobu, da sličnoj neima para u nijednom naobraženom narodu čitavoga sveta. Nije se naime jošte nikada čulo ni vidilo, da bi ma koji sabor na cijelom svetu izključio zastupnika naroda dva puta jednoglasno izabranoga i proti čijem izboru nebijaše nikakva protesta. Tim slavnim činom htjela se je prva proslaviti talijanska stranka na zemaljskom saboru u Poreču. Ona se je htjela tim ovjekovječiti za sva vremena i pred svimi narodi. —

Bilo njoj! Mi njoj te slave nezavidjamo; neka njoj bude sva; neka se s njom diči i ponosi!

Radi toga nasilnoga čina odsudio je talijansku većinu istarskoga sabora sav naobražen svjet, do kojega je taj crni glas dopro. Odsudio ju najstrožije sav naš narod gdjegod ga imade, a odsudili ste ju bez dvojbe i Vi, koji morate radi nje zapustiti Vaš svakidanji posao, mnogi putovati daleko uz ovu nesnosnu vrućinu i uz veće ili manje troškove.

Prkos, zloba i bezdušnost naših narodnih protivnika izvrgava Vas svim tim neprilikam izazivajuće Vas hinbenim smješkom na izborni mejdan.

Što ćete Vi na to, poštovani izbornici i birači kmetskih občina i gradova Voloskog političkog kotara? Vi nećete zaista drugo van ono, što od Vas zahtjeva sav naš rod Istre i izvan nje, što od Vas traži Vaša saviest i Vaše poštenje.

Mi bismo si ogriješili dušu kad bismo makar samo za časak podvojili o Vašem značaju, o Vašoj mužkoj rieči il o Vašem poštenju.

Pa pošto ste muževi i buduć da od Vas zahtjeva sav naš rod, narodna čast i narodni ponos, da opet poslajete na zemaljski sabor u Poreč onu Vašu braću, koju su Vam prošle godine narodni zločvori nasilno doma poslali, nedvojimo ni časak, da ćete dne 25. i dne 30. t. m. glasovati svi kao jedan za bivše Vaše zastupnike, t. j. dne 25. za kmetske občine kotara Voloskog:

Slavoj Jenko,

načelnik u Podgradu.

Mate Mandić,

urednik u Trstu.

Za gradove Kastav, Volosko, Lovran i Mošćenice dne 30. t. m.:

Dr. Andre Stanger, odvjetnik na Voloskom.

Trst, 20. agusta 1890.

Uredništvo „Naše Sloga“.

Političko društvo „Edinost“.

Pogled po svetu.

Trst, dne 20. agusta 1890.

Austro-Ugarska: Austrijsko vojno vladarom. Zavidjamo u istinu tim brodovlje, koje je nedavno posjetilo Niemcem, koji se sastao iz svih strana njemačke sjeverne luke, svratilo se i u sveta u austrijskom glavnem gradu u Dansku, te bijahu svi zapovjednici ćeteći se svatko kao kod kuće, do pojedinim brodova u Kopenhagenu od čim dvojimo; da bi se što takova

Galički namjestnik grof Tarnovski dao je ostavku, koja bijaće takodjer navadaju bečki listovi i t., što je na-mjestnik dozvolio poljskomu narodu da se neće mješati u politiku Srbije europskog mira: prigodom prenosa kostiju najvećega poljskoga pjesnika Miekievića, da ne-odvisnost i samostalnost Pojske od-više izriče.

Prošloga čedna prošla su iz Bosne-Hercegovine preko Trsta dva bataljuna vojnika, urođenika u okupiranim pokrajim, u Beč. Dne 18. t. m. uđelovala su ta dva bataljuna kod velike vojničke parade, koja se drži svake godine prigodom rođendana vrhovnoga zapovjednika cesara i kralja Franu Josipu I. Nekeje ruske i srbske novine pišu, da je povrijedan berlinski ugovor tim, što se je povuklo bosansko-hrcegovačko vojničtvu iz okupiranih zemalja.

Ovih dana imala su pjevačka družtva iz Njemačke i Austrije sastanak u Beču. Tom prilikom govo-

ri se na svečanosti mnogo o slogi, ljubavi i bratimstvu svih Niemaca, kao da su svj pod jednim te istim

Srbija: Iz Biograda javljaju, da moći osvjeđočiti, da Rusija želi, da se je srpska vlast nagodila sa raz-živi s njemačkim narodom u miru i prihvaćena. Za razlog tomu odstupu se je kraljem Milanom. Povisila mu je dobrom prijateljstvu, što da je jedno

pridrom prenosa kostiju najvećega poljskoga pjesnika Miekievića, da ne-odvisnost i samostalnost Pojske od-više izriče.

Rusija: Njemački cesar Vilim stigao je dne 17. t. m. u ruski pômorski grad Reval, gdje ga je dočekao veliki knez Vladimir. Istoga dana odvezao se je cesar željeznicom u

pratnji russkih velikih knezova u Narvu, gdje ga je na kolodvoru dočekao car Aleksander, veliki knez carević i sjajna careva pratnja. Okolo Narve biti će velike vojne vježbe u russkih četa. Dne 18. t. m. bijaće u Narvi svedana gostba kod koje su oba vladara napili zdravici u ruskom jeziku, dozvolio i nam Slavenom, koji smo Ruske nevinne pišuć o tom posjetu njemač-podanci jednoga te istoga vladara.

Srbija: Iz Biograda javljaju, da moći osvjeđočiti, da Rusija želi, da se je srpska vlast nagodila sa raz-živi s njemačkim narodom u miru i prihvaćena. Za razlog tomu odstupu se je kraljem Milanom. Povisila mu je dobrom prijateljstvu, što da je jedno

pridrom prenosa kostiju najvećega poljskoga pjesnika Miekievića, da ne-odvisnost i samostalnost Pojske od-više izriče.

Rusija: Njemački cesar Vilim stigao je dne 17. t. m. u ruski pômorski grad Reval, gdje ga je dočekao veliki knez Vladimir. Istoga dana odvezao se je cesar željeznicom u

Stoljeća smrt Ti tielo već priejava, Al dah Tvoj svom si duhu Istran privi, Još Tvojih pjesma sokolovi sivi Na rad ga bodre jadnik da ne advaja. Uz braću i on u Makarsko leti, Pred spomenikom Tvojim haran stoji, Da krjeplikim dubom Tvojim se opoji Te pred njim drhtae neprijatelj kleti... A glas tvoj danas kađe svima slovi, „Slavjani napred — budite vitezovi!“ — A. K.

Franina i Jurina

Fr. Čemo imet duske i vač Lovrane kitan balotacioni. Jur. Deju da 30. ovaga.

Fr. Je već kodic moistar gore u Kožljom?

Jur. Neznan ti ca reč, zac je tamo jes od lana rec zmesano.

Fr. Pak kako je finila ona komedija?

Jur. Moistar je tužil „Franina i Jurina“.

Fr. Pak?

Jur. Žel je tužbu nađe i Kamil rep mej-

za dan 26. agusta 1890.

I Istran iz svog primorskoga kraja Gđeo Milovan! već odavna živi, I Tebe zna i Tvoj se pjevu divi, Ušišen leti put Tvoj zavicija. —

- Jur. Če i pak bit va kažine očarja?
 Jur. Bravo da će. Smo već pogodili Kajfu.
 Fr. Ma te mu se lađet oči puli kiselega!
 Jur. Nešmo nebore pit ne, zao ga vaje prime rigavac.
 Fr. Alla nebri on preko, onega praga, da su živi pokojni Vlajilje, Battista Lettis al Tonin Zupar!
 Jur. Denka ca čemo no, žili kola lemi.
 Fr. Ste i pak avizali Martina i Opatije, da pride votat?
 Jur. Šmo, ma pita naprvo pet fiarini, zao da j' moral lane na nje puno cekat.
 Fr. Je i pak bil plaćen?
 Jur. Ja, ako ni niska pita, ter će bit slik s Pafina i Poreca.
 Fr. Kako će pak bit s bekaron?
 Jur. Dragi ti, lane smo mu obećali bekariju, pak je Ž nami votal, čemo mu ju obećat i ovo leto, ter to nia ne-gusta.
 Fr. A on dugi međtar z Reki?
 Jur. Deju, da će bit šmiron, zao da ni jo požabil na bermu odi pašanega Bo-zica.

Fra Andriji Kačiću - Miošiću

PREDIVKOM MILOVANU
pri svečanom odriku njegovog spomenika
u Makarskoj godine 1890.
i za proslavu njegovoga rodjendana.

H y m n a

(spjeva Stjepan Basolić)

S dole, s brda, s kopas, s mora,
Is koliba, iz sijaj dvora,
Od svih strana domovine,
Vrvi slavit, majčin sine,
Dvjestotuljetni godni dan,
Kad se rodi Mišovan.

Oko slavnog spomenika.

Gim počasti tvoj pjesnika,
Što ti krat i dom prodiči,
U kolo se hrvata, kliči:

Blagoslovljeni tren i dan,
Kad se rodi Mišovan!

On uz gusle javorove

Prijedjavo vitezove
Našeg roda i plemena,
Svakog kraja i koljenja...

Sretan čestit tren i dan,

Kad se rodi Mišovan!

Zarke njeg've davorije

Zigom zegle krvopije,
Što u našem trlu rodu
Krat, ognjati i slobodi...

Svet i blazec tren i dan,

Kad se rodi Mišovan!

Njeg'va gudla slavi Boga,

Al ne nječe rada svoga,
U žilah mu krv hrvatska,
Al mu sveta sloga bratska...

Slavan, dičan Bogom dan

Nas bezmrtni Mišovan!

I mi, malo i veliko.

Milovane, nala diko.

Tjome čemo po primjeru

Zivjet za dom i za vjern:

I svedj čemo slavit dan,

Kad se rodi Mišovan!

Različite viesti.

Prešava rodjendana Nj. Velikanstva cesara i kralja Franu Josipa I. Predvečtor rodjendana našega premiestivoga vladara proslavila su ovdašnja patriotska društva po obitaju svedanih načinom: Sa glasom na čelu sa zastavama i lampioni prošla su glavnimi olicima grada do stana ces. kr. načelnika, gdje je glasa, udigrala carku, a zastupoci pojedinih društva dali odlička svomu patriotizmu odusevijenim govorom.

Na sam rodjendan t. j. dne 18. t. m. bijale u stolnoj crkvi svećana služba božja, kojoj prisustvovao načelnici civilnih i vojničkih oblasti, konzuli, predsjednici patriotskih društva itd. U tri sati bijalo, kad načelnika sjajna gofta za 40 osoba, i kralja pomolivši se Svetišnjemu, našim jeđu dugo pušti zdrava i čela vitezkoj vladari.

I ovom prigodom pokazali su naši nespašenci, da nekane odustali od staroga grada. Našlo se naime veleindajuci li-griča. Našlo se naime veleindajuci li-griča u gradu Trstu, a u susjednih Bar-kovljah, porabacale nespašenci po noći

od 17. na 18. agusta pogrdnih sličica, do-čim su u nedjelju na večer u istom mjestu kod luke opalili petardu.

Izber fiducijska. Donasjemo zadnji čas, natrag od osobom L razred u 10

avilj 28 fiducijska jednoglano.

Iz Podgora brojovljaju nam, da bi-

Lloyd je nejkuplj, ali i najudobniji-robrod, te stoji put u Split i u Makarsku uz cenu izber fiducijska. Donasjemo zadnji čas, natrag od osobom L razred u 10

avilj 28 fiducijska jednoglano.

Iz Splita počiće posebni parobrodi

jaši tamo nakon dvaneststava borbe iz-

brodo i 4 četvrtih naših fiducijsa. Tamo

može se radilo o narodnom narodu, jer neima

niti jednoga Talijana u čitavoj občini, već

su protivnici naroda novcem podieličili

činare.

Iz Izber fiducijska u Jelskom. Od

tamo piše nam prijatelj due 19. t. m.

koliko slijedi: U našoj občini obaviti će ninskih društva, dobile ova ubavije:

Velecjenjeni gospodine! Ovlašteni

se izbor fiducijska due 21. t. m. Izabran

će biti sve samicu poštenjaci i to valjda sv

lanjski fiducijski osim g. načelnika Pipa,

koji se nalazi u topicah. Kad bijaše na

rođu priobčeno, da mora opet na izbor,

pitao je začudjen: čemu to, kad smo prošle

godinu je dno glosa n izabrali naši

stupnike. Pa kad mi se je razumjelo, kako su naši protivnici postupali

sa našim odabranicima u Poreču, čulo se je

više glasova, da bi najbolje nebiti ni

koga već aždujeno ići u Poreč i tamo

zahtijevati od talijanska gospode račun o

njihovom divljaku postupanju. Razjareni

i u svojem pravu povrđeni običari od-

lutiće čvrsto opet birati svoje sv

stupnike i to ne samo jedan put, već

makar to promjena za članove džackog iz-

stupnika. Kod nas vlada Savinj je pojedincima moguća pokriti

obenisti odluke, da nas neće i nemože

odeliti od naših zastupnika nikakva mod-

i nijedna sila.

Hrvati Istra i svečanost u Makarskoj

Koliko nam je do danas poznato, bili su

i naša Istra liepo zastupana kod narodne

svečanosti prigodom odkrića spomenika

neumrlom Kačiću u Makarskoj. Hrvate

Istra predviđaće će naš prvak, narodni za-

stupnik g. dr. Dinko Vitezović, koji će u

ime kršćkih Hrvata položiti srebrni vje-

naus podnješen spomenika. Najobiljnije biti

će svakako zastupnici naši otoci, napose

otok Krk. Iz ostale Istre biti će također

zastupnici neubude li ih onoliko, koliko

bismo mi žili, nije to pripisati nemaru ili

nerodoljubju, već našim žalostnim poli-

tičkim odnosnjem i srušavajućim našega puka.

Is naše krâne Liburnije pripravljalo

se više njih, da posjeti posebnim Dal-

macija i da se pokloni peplu zeljaka

pjesnika, nu naknadni zemaljski izbori,

koji će se vršiti 23. i 28. t. m. prije

njih odaljiti se od kuda. Jer nam nije

dakle mnogim i mnogim dopućeno, da

pristupujemo riedkoj svečanosti, kod koje

će se nastati Hrvati iz svih hrvatskih

zemalja i mnogo slavencksih braće, dozvo-

ljeno nam je svim i svakomu, da ta riedki

dan svečanim načinom proslavimo i da se

u duhu zanesomno na grobove naših veli-

kana Kačića, Pavlinovićai Dospote, te da

se zavjerimo, da ćemo ih slediti i po-

štenu, značaju i rodoljubju. Nesmije

biti ni u našoj Istri dne 26. t. m. na-

rodnoga društva, hrvatskoga skupa i po-

djednica rodoljuba, koji se ne bi sjedio

naših velikih pokojnika, to koji nebi dao

oduška svojoj ljubavi do njih i svomu ro-

đoljubju, pismeno ili brojivo. Istrani

brođaci poticom u danu dne 26. t. m. svij

u Makarsku.

Za Kačićevu svečanost Prisili smo

iz Mostara pod devizom „Sog i Hrvati“

ali slijedeći poziv: „Svi koji čete, da u njima

hrvatska krv vrće, ovijem sazvijem, da

svome velikom slavlju pobrile makarskijem

obalam dneva 26. o. m. kada će se spo-

menik našeg velikana pjesnika Kačića

odkriti. Kačić je budu kroz dva vječna

spavajući nad hrvatski narod i upravo

svive s njime, tako da ga danas poznaje

svaki, sajmanje hrvatsko dijeti. S toga

čekličemo onaj dan: „Kačiću, slava ti!“

Koji želi u Mostaru i ostalim stranama

hrvatske nam Herceg-Bosne krenuti do obala

hrvatskoga primjera, do koljeve Kačićeve,

neka se prijaviti podpisom sime Št. p. i

parobrodom pobrinuti, koji će čekati u

Metkoviću vlast u Mostaru, 26. o. m.

po podne. — U Mostaru, 1. agusta 1890.

N. M. Spužević.

Pati u Dalmaciju. Pošto austrijsko mi-

nistarstvo nije ipa do danas odgovorilo na

molbu hrvatskih odbora za oprost lučkih

pristoje, javljamo gospodi, koja se pri-

javije za učestvovanje kod izleta pla-

ninskih društava ovo:

„Isteka, kako je izprva bio

rasnovan, neubude, nego će 23. o. m.

iz Rieku poći u Split redovito

lloydov parobrod, zatim paro-

brod „Dalmacija“ društva Sr-

ljuge i parobrodić „Sybill“.

Gospoda, koja žele putovati u Ma-

skarsku, mogu izmedju ta tri broda birati.

Lloyd je nejkuplj, ali i najudobniji-robrod, te stoji put u Split i u Makarsku uz cenu od 1 for. 50 n. tamo i nastrag.

Kako se iz toga vidi, priznaju je mo-

ćnost vanredno jekljito putovati, jer je

cijena slična Lloydovu za 10 for.

Na parobrodić „Sybill“ može samo

18 osoba putovati, te je taj parobrod od

vredan za kapacitet 100 osoba.

Gospoda, koja se prijeviše kod pla-

te, ali neima do njega tako zagrij-

ne prijatelja našeg jezika i našeg naroda.

On je svi stare i čestite obitelji Perić,

koja ima mnogo upriva na gradjane i

časnjicu. Franciška, ali ništa druga. Nas

časnjice slične dolje su odmah na posao i

poteli našegovat i mutiti ljudi, drugačije

ista majka Francelova ide od vrat do vrat,

da dobije glasova za svoga sina.

Da bi bio tiv njegov pokojni otac,

vrlo pošten i pametan čovjek, rodom Slo-

venac, majka i sin bi se čuvali tog posla.

Zaista bi on svojom ženom ovako prilici

reko: „Stram me je, da moja žena ide od

vrat do vrat po Lovranu prošiti glasove

na mojeg sina. Ženo, nastoj tvoj posao u

kruci i nepaj u se u mukice poslove“. Sinu

pako reko bi: „Franceline, kani se tog posla,

kuji ni za te. Drži se ti mora, pusti da

se ti bave ljudi, koji su to. Ne muti

kušin onim, koji žele imati zastupnikom u

Poreču čovjeka mudra i učena i za taj

posao sposobna. Ti ćeš biti dobar kapetan,

ali za zemaljskoga zastupnika nisi ništa,

jer se nisi pokrajinskim poslodnikom.

Zašto? To nije djele za Staren Milovanu.“

Cesi k preoslavi u Makarskoj. Kako

čitamo u hrvatskih novinama, javili su braća

Cesi o preoslavi u Makarskoj, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u hrvatskih novinama, da će

odvjetnik učiti da se uči način na kojem

čitamo u h

činilo, da će bolje biti za samog sebe i ras njegov narod. A kako pravi katolički su zastupnika, da će čim prije čestitoga inače učenika sjetiti, da izpuni obćanju i zaključak obćinskog zastupstva, jer je živa želja velike većine motorunskih občinara, tako hoće većina zastupstva i delegacije i tomu se valja pokoriti. Nebude li do mala tomu zadovoljeno, pitati ćemo račun od većine zastupstva.

Izlet iz hrvatskoga Primorja na otok Krk. Iz Krka pišu nam, da su dne 10. t. m. Cirkveničani parobrodom „Opatija“ pošli na izlet oko otoka Krka. Revnim nastojanjem vrloga crkveničkoga župnika, Aleksandra Cara, sabrala se ljepta kipa gospoda u domaćih, koji pod pratinjom glasbe krenuo u 8 sati u jutro u Senj a odovud u grad Krk, gdje je toga dana bio veliki sajam t. j. Lovrečeva. U gradu Krku sastadoše se izletnici s ovdjejšnjim našim privratnikom dr. Vitezovićem i s profesorom Jagićem, koji je posljednji ovdje upravo boravio.

Nakon kratke boravke krenuo izletnički uz urebeno klanjanje „živio Vitezović“ i „živili Cirkveničani“ iz Krka drugom stranom put Crkvenice. Prolazeći mimo franjevačkog samostana na Glavotoku, zaigrala je glasba hrvatske papijeve a častni očci, uzapaljeni zvuci hrvatsko pjesme, pokazali se na priznatim samostanima, te stadeši rubici makati i povravljati prolazeći parobrod. Izletnici odvratili im pozdrav mahanjem rubaca u uklici „živili“, a častni očci iztaknule na to hrvatsku trobojnici, kojom pozdravljaju Cirkveničane dok je god parobrod bio na vidiku. Dakle po morskoj pučini odjekivala glasovi hrvatske pjesme i u uklici sa zidina franjevačkoga samostana „živila Hrvatska“. Ovim odusjevljenjem patriotskim pozdravom razdrago se cijelo društvo, zelen hrvatskoj domovini ovakovih zanosinih rodoljuba, kakove kriju zidine ovoga samostana. Oko 9 sati vratili se izletnici u razsvjetljeni bengalske vatre opet u Cirkvenicu.

Iz Labina pišu nam 19. t. m. Jučer, sljivo je naš čestiti puk u sv. Nedilji, ne-daleko Labina, rođendan Nj. Veličanstva cesara i kralja Franu Josipa I. Proslavljen je dostojno, kako to već na selu biti može, nužižože nastradao je pri tematice neopreznosti jedan mladić od 25 godina. Počeo naime mužare razpukne se jedan od tih i rani toliko rečenog mladića, da je istog dana poslije podne preminuo. Osakto žalostnih dogodjaja ima često, kod našeg puka, a uzrok tomu je obično, što postupaju neuprezeno kod punjenja ili paljenja mužara. Prepuše ih obično barutom (pištolj) pa ujesto da metnu povrh baruta kakvu krpku, komad papira, pilotinu ili drveni čep, nabiju mužar sa kamonom ili opakom tolilikom ciljum, dok ga natjeraju do samog ruba. Uslijed toga razpukne se često mužar već dok ga nabijaju ili kad ga upale, pa eto ti gotove nezre. Ljudi božji! budite prezni i čuvajte dragocijeni vaš život, najveći božji!

Iz Dobrinja piše nam 16. t. m. Po-tužili smo Vas se, g. uređešte, dne 15. maja u 20. br. dneve „Naše Sloga“ o kojemu je ovih strana. Među ostalim re-kosim, tada, da premita biće prije 5—6 mjeseca zaključno u obćinskom zastupstvu, da se imadu objesiti u svih poreznih občinah ove mjestne občine tabele sa hrvatskim i talijanskim napisom, ipak se tomu zaključku nije zadovoljilo ni danas, premažemo svi podoboznici t. j. de-vet desetina puka občine Motovun, da se vrši zaključak obćinskog zastupstva. Doista nije i našo lijepe nitost, dostojno, da zaostajemo i u tom za našim susjed-nim občinama. Tako imadu već davno sve podobozne mjestne občine Vižinadu i Vižinadu svoje tabele.

Za Vižinadu boli nas duduće malo glaza, jer ujezinc zastupstvo nije naš, već kamo sami govore: „per il giardino d'Europa“, ali se jaku čudimo zastupstvo Vižinada — u kojem sjedi većina naših ljudi, našega roda i jezika, pak su ipak dopustili, da se objesi u čisto hrvatske podobozne tabele sa talijanskim jezikom a hrvatskom nitrugom. Tako smo nedavno opazili u selu Vra-nici, porezna občina S v. Vital, čisto talijansku tabelu na kuti g. Marka Ga-priana.

Znajući pak, da je većina zastupnika naših hrvatskih kri i našeg jezika, da već kamo onoga puka nezna ni reći talijanski, sudimo, da je sam načelnik g. D. Šeole one tabele da napraviti, jer nam se čini nemoguće, da bi naši zastupnici do-pustili, da se tako zanemaruje i zapostavljaju jezik puka. Ako je dakle sam načelnik tabele nadamo, to se nadamo, te da očekujemo od naših vrednih Vižinjanaca, da će načelnikov prekršaj popraviti i tako puku zadovoljiti i svoju dužnost vršiti. I mi Motorunci očekujemo od naših

s jedne strane malo izbacilo, buduće da su lanjske godine loza mnogo patile od peronospora (muldeva), a s druge strane i to malo bolešljivo je vidi luga (oidium), pošto oruža jako malo sumporaju. Peronospora se do sada rjeđko gaje pokazuje. Ostalog voća ista tako malo. Kruške su rjeđko gjele ulovile, dočim jabukama, pod kojima su se lanjske godine grane kräle, ni za liek. Ovočko za sada, bude li još novača, javit će Vas se.

Skakavci. Prošle su godine u Ugarskoj u nekim županijama učinili skakarec silne stete polju. Ove godine pojavila ih se bezbrojna množina na obližnjim Tisom i na dolnjem Dunavu. Vlada stara se na sve moguće načine, da se satre ta velika napast; digla se i uprava i škola te pod rukovanjem vježbaka nastoje, da slo umanje.

Listnica uprave.

Gosp. T. P. Labinjici. Pokojni F. P. platio je za 5. broj dne 14. januara 1890. for. 5. te bi se kučilo do konca t. g. još for 5. Obrazmo sišljaju na Tax. Da ste nam zdravo!

Lutrijski brojevi

Dne 16. augusta.

Grao	89	87	16	73	80
Beč	27	86	8	45	41
Temešvar	57	63	10	12	55
Dne 20. agusta					
Brao	17	59	23	3	70

Oglas natječaja.

Na jedno privremeno mjesto šumskoga stražara u Černomkalu i jedno mjesto u Lanisču ili Praklici u zidinu franjevačkoga samostana „živila Hrvatska“. Ovim odusjevljenim patriotskim pozdravom razdrago se cijelo društvo, zelen hrvatskoj domovini ovakovih zanosinih rodoljuba, kakove kriju zidine ovoga samostana. Dakle po morskoj pučini odjekivala glasovi hrvatske pjesme i u zidinu franjevačkoga samostana „živila Hrvatska“.

Osim odusjevljenjem patriotskim pozdravom razdrago se cijelo društvo, zelen hrvatskoj domovini ovakovih zanosinih rodoljuba, kakove kriju zidine ovoga samostana. Oko 9 sati vratili se izletnici u razsvjetljeni bengalske vatre opet u Cirkvenicu.

Iz Labina pišu nam 19. t. m. Jučer, sljivo je naš čestiti puk u sv. Nedilji, ne-daleko Labina, rođendan Nj. Veličanstva cesara i kralja Franu Josipa I. Proslavljen je dostojno, kako to već na selu biti može, nužižože nastradao je pri tematice neopreznosti jedan mladić od 25 godina. Počeo naime mužare razpukne se jedan od tih i rani toliko rečenog mladića, da je istog dana poslije podne preminuo. Osakto žalostnih dogodjaja ima često, kod našeg puka, a uzrok tomu je obično, što postupaju neuprezeno kod punjenja ili paljenja mužara. Prepuše ih obično barutom (pištolj) pa ujesto da metnu povrh baruta kakvu krpku, komad papira, pilotinu ili drveni čep, nabiju mužar sa kamonom ili opakom tolilikom ciljum, dok ga natjeraju do samog ruba. Uslijed toga razpukne se često mužar već dok ga nabijaju ili kad ga upale, pa eto ti gotove nezre. Ljudi božji! budite prezni i čuvajte dragocijeni vaš život, najveći božji!

Iz Dobrinja piše nam 16. t. m. Evo Vam g. uređešte, dne 10. mjeseca aprila izbrasemo si novog načelnika g. A. Barbalija, ovlaštenog trgovca, koj se zbijla zaustavlja u dobro običaju. U ovo kratko vrijeme, što je načelnik, dao je popraviti nekoje mjestne puteve; sad pak onogu radi na tom, da se voda iz nedalekog „Ogrenge“ dopeli u mjesto. Tako valja samo napred!

Voda je svadje neobuhodno potrebna, a mi, bivali Bogu, imademo okolo Dobrinja dosta pitke i zdrave vode, s toga je hvala vredna misao, da ju se dopeli u mjesto. Daljnina nije baš velika, oko 700 metara, pak uz malo troška i dobru volju imat ćemo vodu na trgu. To zahtjeva obču-koš, pak mislimo, da neće biti od nikoga protivčine. S druge strane našim se ovđe ustrojiti šumarski vrt, za odgoj šumskog drveća, pak i tu ide naše občinsko zastupstvo na ruku šumskoj oblasti, pre-pustiv za 10 godina besplatno zemljišće. Uz isti vrt odlučilo se ustrojiti i drugi i to školski, a takoder i treći i to vrt voćarske zadruge dobrije. Uz dobra volju, bit će valjda i to do godine oživotvoren! Bože da!

Pred kratke vrijeme dobismo takodjer žanurmerijsku postaju, ne možda zato, što smo zločesti ljudi, već što je, dosadanja jedina postaja u Krku bila malo izvan ruke, da nadzire cito otok, a Dobrinj je po prilici na sredini otoka, a toga ustrojiti vrt drugu. Bilo u dobi čas! Ostalih novosti neima; jedina je ta, da vlada ovđe, i po cielom otoku velike suša, te ne smilaje li se dragi Bog doškora obilnom kišom, propasti će posve ljetina. Žito je, baval Bogu, prilično dobro urođilo, ali kuruz kaže slabu, jer mu je posve suho.

I mi tako kaže slabo i grozdje, jer ga se

Međunarodni promet
pre Primerske države za prevoznicu aktiver
KONRAD EXNER
via Squeri Nuova, 17, akcijskih via Ferriera
N. 9 (Telefon N. 225) u Triestu.
CONRAD EXNER
Spedizioni Schifffahrt
a Mallettiere auto

Predvorice u Pulji, Gorici, na Beki in v Opatiji Zavod za shranjivanje međuljub u efektet.

Prevoznicu međuljub prepremju se na vse strane. — Raportiraju u vpremještu se v varovane krovce, zaboji, kolli itd.

Trygorska agentura državnih željeznica. — Specijalni bureau c. kr. južne željeznice u OPATIJI.

Redna dovršavanja in odražanja do in od parnikov

— Nakladjanja in raspodajanja na vse strane. — Zapiski vseh mestih doma in in ostankov. Služba za poslove in hitre pošiljke in pošiljke 8—8 priljuge.

Glavna agentura pareplovačkih družb za Istra in Dalmacijo.

NB. Pravni vozovi za prevoznicu međuljub odpo-

šljaju se točno na vse postaje. Informacije točno in gratis. Upoznaju se stavljati direktno na centralo v Trstu. 5—8

Griesa bei Kazali, hrepulavica, prenike, nazek, zadavica, rora, zapala utječi rabljenjem NADARENII

Prendinijevih sladišta (PASTIGLIE PRENDINI)

čto jih getovi Prendini, lekar i ljekar u Trstu

Vreme pomaga učiteljicu, propovednikom itd. Prebjednih kašljne noćic, naravne jutranje hrepulavice i glijenje zapalak nestaju kao za čudo nazimanim ovim sladištkom.

Opazak. Valja se poziti od varalicah, koji je ponajčinjaju. Zato treba svaki zahtjevati Prendinijev sladište (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu lutjica (skutke) moj podpis. Svaki komad tih sladišta ima nitsnu na jednoj Strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Cijena 30 n. kutijici zajedno sa naputkom.

Produžju se u Prendinijev ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarni sveta.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštne proste!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17,

priporoča se vladljivo pri visoko čestiti duhovnički u napravo cerkvenih posod in orodja najpotrebitne oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. pri najniži ceni.

Stare reči popravi, tor jih vognji počisti in posrebari. Na blagovljivo vpratjanje radovoljno odgovarja.

5—8

Pošilja blago dobro spravljeno in poštne proste!

Gotov zaslužak.

Agentje nastavljaju se po vseh mestih morarje in sko so rabljivi, dole tudi stalno plaća.

Ponudbe je posiljati: 10—10—4

J. Löwy, Budapest, Hatvanergasse.

Br. 1189

Oglas.

Na temelju odluke c. kr. kotarskoga poglavarstva u Voloskom od dne 13. agusta 1890. br. 6647 daje se do obéenitog znanja, da je za dne 2. septembra ove godine sajam za životinje i drugu trgovinu u Herpeljah opet dozvoljen; radi toga biti će obični sajam u Herpeljah dne 2. septembra 1890.,

kano i svakog drugog dana svakog sliedećeg mjeseca. K tim sajmom pozivlje kupee i prodavače

Obćinsko glavarstvo

Materija, 20 agusta 1890.

OBĆINSKI GLAVAR:

Kastelic, V. r.

Tiskara Delac.